

እንታይ ገደሰኒ ዝብል በለጽን ዝረኽቦ ይርከብኒ ዝብል ተስፋ ቆረጽን

ክልቲኦም ዕንቅፋት መሰረታዊ ለውጢዮም።

ዜጋታት ኤርትራ ዕለታዊ ፖለቲካውን ምምሕደራውን ኩነታት ሃገርና ምስ ከፍኦ፡ ምስ ሓሰመ ብእግረይ ኣውጽእኒ መቃኒ ወይ መሰጋገሪ ህይወት ይኸውን ተባሂሉ ናብ ዝተገመተ ኣንፈት ነፊጽም ካብ ናትና ቤትና ዝብልዎ፡ ናብ ዘይናቶም ናብ ዘይ ባህሎም ክጽንበሩ ኣብ ዝበታተንሉ መሪር ወቕቲ ንርከብ ኣለና። እወ ነቲ ናይ ህይወት ዋጋ ተኸፊልዎ ናትና ዝገበርናዮ ልኡላዊ መሬት ገዲፎም፡ ኣይኮነን ባህሉን ቋንቋኡን ከም ስም ሰሚጠዎ ናብ ዘይፈልጡ ኩርናዓት ዓለም ዝብተነሉ ዘለው ኤርትራውያን ኣዝዮም ብዙሓትዮም። እቲ ምብትታን ንትምህርቲ፡ ንንግዲ፡ ንወፍሪ፡ ወይ ዕዶት ንምግባር ኣይኮነን። ብግቡእ ተሓሲብሉ ብሕጋዊ መንገዲ ዝተኸተለ ሰላማዊ ጉዕዞ እንተ ዝኸውን ዝድገፍ ምበር ዝንቀፍ ኣይምሃለዎን። እቲ ጉዕዞ ግን ሰላም ናይ ዝደልዩ፡ ንህይወቶም ሕጋዊ ውሕስነት ናይ ዝሰኣኑ ፍጡራት ክንሱ፡ ሕጋዊ መንገዲ ዝተኸተለ ኣይኮነን። ከምኡ ዝገብር ዘሎ መሰረታዊ ነገር ድማ፡ ኣብ ሃገርና ብሰላም ንምንባር ዘኸእል ኩነታት ስለዘየለ፡ ህይወት ብዘቤታዊ ጸላኢ ኣብ ሓደጋ ስለዝወደቐት ንምድሓና ተባሂሎዮ። ስደት ጥዑም ኣይኮነን። ስደት መሰረታዊ ፍታሕ ዘረጋግጽ ኣይኮነን። ነዚ ጥዑይ ኣእምሮ ዘለዎ ሰብ ኩሉ ዝሰማምዓሉ ይመስለና። ግን ከኣ፡ ብዙሓት ሰባት፡ ሰብ ዝሰርሖ መጻወዲያን ባህሪያዊ ሓደጋታትን ሰጊሮም፡ ንስክላ ካብ መንገዳቶም ብህይወት ተሪፎ እፎይ ኢሎም ከነስተንፍሱ ምስ ጀመሩ፡ "ሕማም ሕርሲ ተረሰዓይ" ከም ዝበሃል ህዝቦም ኣብ ከመይ ኩነታት ከምዘሎ፡ ክስደዱ ምክንያት ዝኾነን ኣብ ጉዕዞ ስደት ዝሰገርዎ መስገደልን ረሲዖም ሃለውለው ክብሉ እንክትሰምዕ ዘሰንብድዮ። እዚ ከኣ መን ኢኻ ኣበይ ኣለኻ፡ ናበይ ኢኻ ዘይምግንዘብዮ። ናትና ኢሎም ካብ ዝተኣማመንሉ ቤቶም፡ መሬቶምን ክብረቶምን ናብ ዘይናቶም ክሳግሙ፡ ገጽ ሰብ እናረኣዩ ብፍርቂ ነጻነት ክነብሩ ንዝገደደ ዘቤታዊ ጸላኢ፡ ሓላፍነቱ ከም ዝገብር ዘሎ ህዝባዊ መንግስቲ ወሲዶም ኣብ ኣዳራሹ ትርሙስመስ ክብሉ፡ መድሓኒት ዘይርከቦ ዕብዳንዮ።

ንገዛእ ርእሶም ተነጻጻሪ እፎይታ ረኺቦም፡ ሓድሽ ህይወት ከስተማቕሩ ምስ ጀመሩ፡ ነቲ ዝኾነ በደል ዘይብሉ ግን ከም ህዝቢ ኣብ ማሕደር ዝገደፍዎ ወገኖም፡ ባዕሉ ይፈልጥ ንዓይ ጥራሕ ይጥግመኒ ክብሉ፡ እዚ ናይ ተፈጥሮ ሰብ ክንሶም፡ በተሓሳስባ ተፈጥሮኦም ዝቐየሩ ዘምስልዮ። ኣነ እንቋዕ ካብ ሞት ደሓንኩ ምበር ኣብ ኢድ ሸፋቱን ነጋዶ ሰብ ወዲቐም ዝሳቐዩ ዘለው፣ ውሽጣዊ ናውቲ ኣካላቶም ተመዝሒቐም ብጎደሎ ኣካል ዕለተ ሞቶም ዝጸበዩ፣ ብኡ ንብኡ ህይወቶም ዝሓለፈ፣ ኣብ ምድረ በዳን ማያት ማእከላይ ባሕርን ዝተቐዘፉን ወገናት ከም ዘይፍጡራት ከም ዘይናትና ምርሳዕ፡ ንዓይ ይጥግመኒ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ናብ መሳርዕ ደመኛ ጸላኢ ተመሊስኻ፡ ምንጪ ጸጥታዊ ሓበሬታን ገንዘብን ኮይንካ ከተገልግል ፍቓደኛ ምኃን ምስ ምንታይ ከም ዝቐጸር ዘጸግምዮ። ብመሰረቱ እንታይ ንምርካብዮ ካብ ሰብኣውነት ርሒቐኻ፡ ንግፋዓት ወገናትካ ረሲዕኻ ኣብ ትሕቲ ደመኛ ጸላኢኻ ምብርካኽ? እወ እንታይ ንምርካብዮ። ምስ ናይ ትማሊ ኤርትራዊ ሓርበኝነትካ ከመይ ይቃዶ? ዝገርም ነገሮዮ።

እዞም ከምኡ ዝገብሩ ዘለዎ ወገናት ሃገር ማለት ሰብ ማለት ምኃኑ ግቡእ ተረድኦ ዘለዎም ኣይመስሉን። ህዝቢ ይጥፋእ ሓመድን እምንን ኤርትራ ይሃሉ። ሰማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ይቐጽል። ንክብረት ግሉዝ መሬትን ቀጻልነት ጸረ-ህዝቢ መንግስታዊ ጉጅለን ክበሃል ዘይንቡር ሕሱር መርገጻት ምውሳድ፡ ንክብሪ ኤርትራውነት ዘመራስሑዮ። ክድሕን ዘለዎ ህዝቢ ንጎረ ገዲፍካ ሓመድን እምንን ምንፋቕ፡ ኣብ እግሪ ጎይቶት ባርነት ተደፊእካ ጫማኦም ክስዕም ከተገልግል፡ ነብሰኻ ምቕራብ ዋነኒ ነስብኻ ዘይምኃንኻ መረጋገጺዮ። ባርነት ካብ ኩሉ ዝኸፍኦ መግለጺ ኢሱብኣዊ ግፍዓዊ ተግባራት መግዛእቲዮ። ካብ ባርነት ሃዲምካ ተመሊስካ ኣብ እግሪ ጎይቶት ባርነት ክትሰግድ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን ሓርነት ዘይምድላይ የስምዕ። ብጃንዳ ህግደፍ ተወጺዕና ተገፊዕ ኢሎም ዝረኽብዎ ፖለቲካዊ ዕቕባን እንጀራን ክሒዶም፡ ንጹሃት ሰባት ከእስሩን ከእስሩን ክቐትሉን ክቐትሉን ኣብ መሳርዕ ጸጥታዊ ትካል ቀዳማይ ጸላኢ ተሰሪዖም ከገልግሉ፡ ካዝና ጸላኢ ከይጎድል ክመልኡ ፍቓደኛታት ምኃን፡ እሞ ኣብዚ ምዕብሉ እዞን ንገዛእ ርእሰኻ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ኤርትራዊ ትውልዲ ስለዘለካ ነቲ ክቡር ህዝቢ ምውራድዮ። ሳላ ስሉጥ ዘመናዊ መራሽቢታት መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላት ይከበር፡ ሕጊ ይንገስ ምልኪ ይብረስ ዝብል ድምጺ ብሰፊሑ ኣብ ዝስመዓሉ፡ ተመሳሳሊ ወጽዓታት ዘለዎም ህዝብታት ኣንጻር ወጻዕቶም ተወዲቦም ኣብ ዝቃለስሉን ዘለው መድረኽ፡ ኣባና ኣብ ኤርትራውያን ከምዚ ዝበለ ዝወደቐ ኣተሓሳስባ ክረኦ ዝገርምን ዘሕንኸንዮ።

ንመሰል፣ ንክብረት፣ ንሓርነት እንደ አብተ ዝሓለፈ መድረኻት አንጻር ግዳማውያን ገዛእቲ ቃልሲ ተኻይዱን ከቢድ ዋጋ ድማ ተኸፊሉን። እዚ ሎሚ ኣብ ገለ ኤርትራውያን ዝረአ ዘሎ ምጥፋእ ፖለቲካዊ መንነት፣ ተንበርካኸነት፣ ተለአኣኸነት መንፈሳት ግን፣ እምበር፡ ናይ ጥዕናዮ ኢልካ ክትሓትት ዝዕድምዮ። ብሰኪ ዘቤታዊ መግዛእቲ ብዓይነቱን ብዙሕን ዘይንቡር ፖለቲካዊ ወጽዓ ኣጋጢሙና ክንስና፣ ፈለግ ብዝረኸበ ይርከብኒ ተስፋ ዝቐረጸ ጭኑቕ ስነ-አእምሮ ካብ ኣርዑት ባርነት ኣምሊጦም፣ ተመሊሶም ብሰናይ ፍቓዶም መጋበርያ ስርዓተ ባርነት ክኾኑ፣ ንዓይ ጥራሕ ይጥዓመኒ ናይ ካልእ እንታይ ገደሰኒ ዝብሉ እንክትርኢ፣ ፖለቲካዊ ሕግምም ትርጉም ብከመይ ይፍወስ ግን መድሓኒት ትሰእነሎም። እንኮ ሰባዊ ስርዓት ኣሊኻን ፈጸምቲ ገበን ኣብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ ኣቐራብካ፣ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ኣጣይስካ፣ ከምቶም ኣማዕዲኻ ብሰላም፣ ብደሞክራሲን ልምዓታዊ ገስጋስን ክክብሩ ክነባበሩ ዝረአዩ ዘለው ህዝብታት ምንባር እናተኻእል፣ ካብ ሓርነት ባርነት ዘናፍቕ ምክንያት ብደቂቕ ንምርግጻ ከቢድዮ። ብዙሕ መጽናዕቲ ዝሓትትዮ። ሎሚ ንጉጅለ ህግደፍ ዝድግፉ ወገናት ብሓፈሻ፣ ብፍላይ እቶም ህይወቶም ንስክላ ካብ ሞት ተሪፋ ኣብ ምድሪ ኤውሮጳ፣ ካናዳ፣ ኣመሪካን ኣውስትራሊያን ዝኣተው ስደተኛታት ዘመልክቶ ንገር እንተሃለወ፣ ወነንቲ ገዛእ ነብስና ንምኻን ኣይንደልን፣ ኢሳያስ ኣፈወርቅን ጃንዳኡን ወሱኑልናዮ ዘስምዕ። ኣብ ትሕቲ ዘቤታዊ መላኽ ኣብ ባርነትን ሕስረትን ምንባር ይሕሸና ዘስምዕ ቃና ዘለዎ ዘሕንኽ ኣተሓሰባዮ።

ከምዚ ዝበለ ውጽኢ ጸረ-ህዝቢ ጉጅለ ንርብዒ ዘመን ኣብ ስልጣን ምጽናሑ ኣብ ክንዲ ዘቐጥዕን ዘሕፍርን ካብ መሳርዑ ሃዲምካ ተመሊስካ ናይ ጣዕሳ ፎርም መሊእካ ኣብ ዝለኣኸካ ክኣቱ ክፈል ዝበልካ ክኸፍል ተዳልዮ ሰናይ ፍቓድካ ይሓትት ኣለኹ ኢልካ ክትልምን ዘደንጁዮ። ዓፋኒ፣ ቀታሊ፣ ዘማቲ ስርዓት ተቐሊስካ ትስዕሮን ኣብ ሕጋዊ መጋባእያ ኣቐራብካ ትፋረዶንምበር፣ ስለ ዝገፋዕካ ካብ ሃገሪይ በሪ ክጠፍእ ስለ ዝገበርካ፣ ናተይ ክብረተይ ገዲፈ ኣብዘይ ናተይ ኣብ ሕስረት ክክብር ባይታ ብምፍጣርካ የመስገኻ፣ ሞሳ ናይዚ ብጉልበተይ ብፍልጠተይ ብገንዘቤ ዕድመ ስልጣንካ ንምንጥሕ ተዳልዮ ኣለኹዎ። ተቐቢልካ ኣብ መሳርዕ ሃገራዊ ጥፋኣት ከተሰልፈኒ ይጽበለኹ ዝትሕዝቶኡ ክጥዱ መሊእካ ካብ ደምበ ፈታዊ ናብ ደምበ ጸላኢ ክትጽምበር ብፖለቲካዊ ትሕዝቶኡን ትርጉሙን ጥራሕ ዘይኮነ ብስሩት ኣወታዊ ኤርትራዊ ባህሊውን ነውሪዮ። ፖለቲካዊ ውስልትናዮ።

ምስ ከምዚ ዝባህሪያቱ ነውሪም ጉጅለ ተንበርኪኻ ዕርቂ ምልማን ብርግጽ፣ ምስቲ እምቢ ኣይምብርከኸን ኣላሽ ኣይብልን ኣይግዛእን ዝብል ኤርትራዊ ያታ ዝኸይድ ኣይኮነን። ንዓይ ይጥዓመኒ ከኣ መንገዲ በለጽዮ። በለጽ ድማ ምልክት ጥዑይ ስነ-አእምሮ ኣይኮነን። ናትካ ገዲፍካ ብዝረኸበ ይርከብኒ ናብ ዘይናትካ ተጓዕዞካ መሰረታዊ እፎይታ ክትረክብ ምሕላን ድማ ተስፋ ምቐራጽዮ። ብደውካ ሞትዮ። ኣብዚ መድረኽዚ ከምኡ ዓይነት ምልክታት ምርኣይ ብርግጽ ትፋኣካ ካብ ምልሓስ ካልእ ስም ክወሃብ ኣይከኣልን። እዚ ግን ናይ ውሑዳት ኣረኣኢያን መግለጽንዮ። ንዝበዝሕ ኤርትራዊ ደላዩ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝውክል ኣይኮነን። ብስም ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ዝግበር ወደኹ-ደኽ ብምኻን ግን የቐንዝወካዮ። ስለምንታይ ነቲ ፍትሒ ስኢኑ፣ ብጽምዎ ተዋሒጡ ዝቐዝም ዘሎ ወገን ምርሳዕ? ልክዑ ዝሓለፎ ነፍስ ፍትወት ይስዕርር ከም ዘሎዮ ዘርኢ። እዚ ፖለቲካዊ ሕግምን ስንፍናንዚ ንብዙሓት ኣድነቕቲ ቃልሲ ኤርትራ ኣግሪምሎም ከም ዘሎ ምርግጻውን ኣገዳሲዮ። ፈተውትን ኣድነቕትን ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ንሃገራዊ ነጻነት ዝነበሩ ወጻእተኛታት እምበር፡ ኣብ ፖለቲካዊ ቃልሲዮም ነይሮም ኢሎም ዝሓትሉ ዘለው እዮን ኢና በጺሕና ዘለና። ሓቆም ድማዮም። ፖለቲካና ኣንፈቱ ኣጥፊኡ ተደዋዊሱ ስለ ዘሎ ከሰክፎም ኣብ ቦትኡዮ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ስልጣን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 16-12-2016